

## Onderhoud machines en materieel

### Waarom onderhoud aan machines en materieel?

Volgens de Arbo-wet heeft de werkgever de plicht om de machines, gereedschappen en het materieel waarmee wordt gewerkt te laten voldoen aan de wettelijke veiligheidseisen. Ook voor het veiligheidscertificaat is dit vereist. Deze eis komt voort uit de relatief grote risico's die verbonden zijn aan het werken met machines, gereedschappen en materieel.

Goed onderhoud aan machines en materieel is dus nodig voor het voorkomen van bijna-ongevallen en ongevallen met persoonlijk letsel. Onderhoud van machines, gereedschappen en materieel is natuurlijk ook nodig om kwalitatief goed werk af te leveren. Daarnaast is het ook belangrijk om naar de opdrachtgever toe te laten zien dat voor het uitvoeren van werkzaamheden gebruik wordt gemaakt van goedgekeurd gereedschap en materieel. Om er voor zorg te dragen dat alles in een goede staat van onderhoud verkeert wordt al het nodige gedaan. Hierbij is echter inzet van zowel de werkgever als de werknemer onmisbaar. Het ene kan niet zonder het andere.

### Wat wordt er gedaan aan onderhoud?

Alle machines, takels, lasmachines etc. zijn opgenomen in een onderhoudsysteem. Daartoe zijn alle machines uniek genummerd. Alle gegevens zoals reparatiebonnen en keuringsrapporten worden gearhiveerd op het kantoor. Met een aantal leveranciers zijn vaste afspraken gemaakt over het onderhoud. Tevens worden de keuringstermijnen van alle machines, hijsmiddelen en elektrisch handgereedschap per computer bewaakt. Hiermee wordt getracht de plicht, voor de werkgever om voor goed onderhouden en veilige materieel en machines te zorgen, invulling gegeven. Echter in de praktijk is dit nog niet een garantie dat op elk moment wordt beschikt over veilig gereedschap. Tijdens het werk ontstaan vaak storingen en/of beschadigingen. Het kan natuurlijk niet zo zijn dat deze pas boven water komen bij de eerst volgende inspectie volgens de planning in de computer.

### Rechten en plichten van de werknemers.

Zoals bovenstaand aangegeven heeft de werkgever de plicht om te zorgen voor veilige machines en materieel wat voldoet aan de wettelijke eisen. Dit betekent dus dat de werknemer het recht heeft op veilige machines en materieel.

## **Echter het hebben van bepaalde rechten schept ook verplichtingen.**

De Arbo-wet is hierin heel duidelijk. Artikel 12 beschrijft de volgende verplichtingen voor de werkgever:

### **Artikel 12.**

Onverminderd het elders bij of krachtens deze wet bepaalde zijn de werknemers verplicht in verband met de arbeid de nodige voorzichtigheid en zorgvuldigheid in acht te nemen ter vermindering van gevaren voor de veiligheid of de gezondheid van hen zelf of van andere dan wel met het oog op het welzijn. Met name zijn zij verplicht om:

- a. Machines, toestellen, werktuigen, gevaarlijke stoffen, transportmiddelen en andere hulpmiddelen op de juiste wijze te gebruiken;
- b. De hun ingevolge deze wet ter beschikking gestelde persoonlijke beschermingsmiddelen op de juiste wijze te gebruiken en na gebruik op de daartoe bestemde plaats op te bergen, een en ander voor zover niet krachtens deze wet is bepaald dat werknemers niet verplicht zijn beschermingsmiddelen als vorenbedoeld te gebruiken;
- c. De op werktuigen, toestellen of anderszins aangebrachte beveiligingen niet te veranderen of buiten noodzaak weg te halen en deze op de juiste wijze te gebruiken;
- d. De door hen opgemerkte gevaren voor de veiligheid of de gezondheid terstond ter kennis te brengen aan de werkgever of degene, die namens deze ter plaatse met de leiding is belast.

### **Wat betekent artikel 12 in relatie tot onderhoud?**

Artikel 12 geeft in principe duidelijk aan dat de werknemer ook een duidelijke verantwoordelijkheid heeft bij het onderhouden van machines en materieel. Geconstateerde gevaren t.g.v. defecten, storingen en beschadigingen dienen direct te worden verholpen of te worden gemeld aan de leidinggevende. Concreet betekent dit dat eenvoudige reparaties die veilig kunnen worden uitgevoerd door de werknemer zelf uitgevoerd kunnen worden.

### **Reparaties die niet zelf kunnen worden uitgevoerd dienen te worden gemeld bij de bedrijfsleiding.**

Deze zal er dan voor zorgdragen dat de reparatie wordt uitgevoerd.

### **Voer nooit reparaties uit als U niet zeker bent van wat U doet.**

Voer nooit noodreparaties uit met touwtjes, plakband, ijzerdraadjes etc. Het grote gevaar van dit soort reparaties is dat de definitieve reparatie dan niet wordt uitgevoerd.

We kennen ook allemaal het voorbeeld van de slijptol met een scheurtje in het huis wat wordt verpakt met plakband. Vroeg of laat gaat het mis!!!! Jammer genoeg gaat het vaak vroeger mis dan later.

### **LABEL DEFECT GEREEDSCHAP, MATERIEEL EN MACHINES!!!**

Hiermee moet voorkomen worden dat collega's werken met machines en materieel wat defect is aan aanleiding kan zijn voor ongevallen. Het is aan te bevelen om op het label te vermelden wat er defect is.

## **Wat voor defecten moet direct worden gerepareerd?**

- Elektriciteit- en laskabels waaraan blanke delen zijn te zien. Beschadiging van de isolatie. Dit geldt bij laskabels in het bijzonder ook voor de koppelstukken.
- Defecten aan elektrisch handgereedschap;
- Machines en gereedschappen die tijdens gebruik vreemde geluiden voortbrengen;
- Etc.

## **Werknemersplicht is geen vrijblijvende zaak?**

Zoals reeds eerder aangegeven gelden er binnen de Arbo-wet duidelijke rechten en plichten. Deze zijn niet vrijblijvend. Het niet voldoen aan de rechten en plichten kan zowel voor de werkgever als voor de werknemers bij aantoonbare nalatigheid zware strafrechtelijke gevolgen hebben. In het kader van de werknemer is ontslag op staande voet niet onmogelijk. Het is natuurlijk voor ons alle de bedoeling dat het niet zover komt. Rechten en plichten in het kader van de Arbo-wet voor werkgevers en werknemers zijn echter niet de enige zaken van belang. Opdrachtgevers stellen ook de eis dat de aannemer gebruik maakt van goed gereedschap en materieel. De sancties van opdrachtgevers bij het niet voldoen aan deze eis zijn duidelijk. In het ergste geval wordt de aannemer van het terrein gestuurd. We moeten ons daarbij allemaal duidelijk realiseren:

## **Het duurt maanden om een nieuwe klant te vinden; seconden om er een klant te verliezen.**

Het zal duidelijk zijn dat een werknemer die aantoonbaar zich niet aan zijn plicht houdt ten aanzien van het in goede staat houden van gereedschap en materieel, en daardoor een klant verspeelt, geen lange carrière in het vooruitzicht heeft bij zijn huidige werkgever.

